

ZIELEŃ W MIĘŚCIE

ŁÓDZKI PANEL OBYWATELSKI

RAPORT PODSUMOWUJĄCY

2020

PANEL OBYWATELSKI

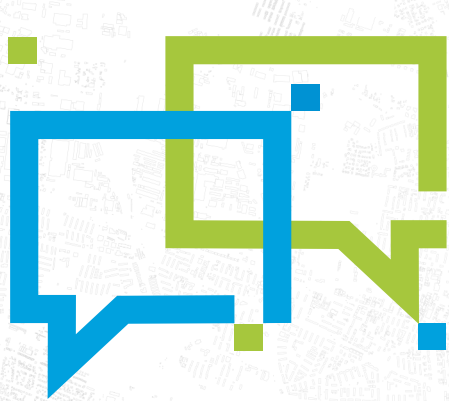
Instytut
Polityk
Publicznych

RAPORT PODSUMOWUJĄCY

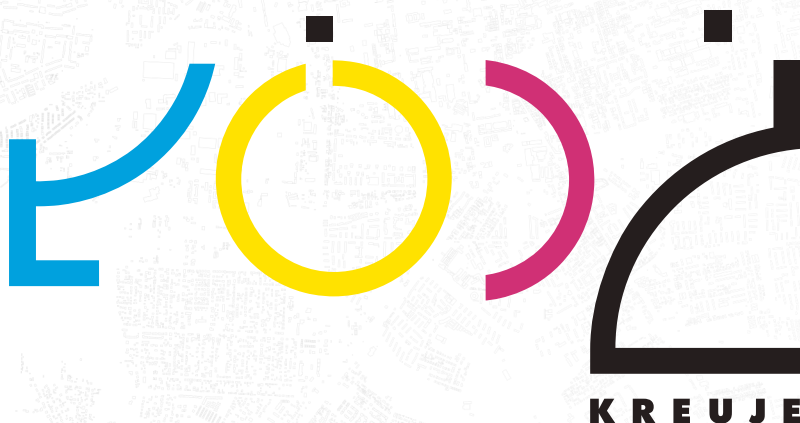
2020
PANEL OBYWATELSKI
2020

ZIELEŃ W MIEŚCIE

ŁÓDZKI PANEL OBYWATELSKI

Łódzki Panel Obywatelski „Zieleń w mieście” jest realizowany dzięki finansowaniu z budżetu miasta Łodzi.

Raport podsumowujący Łódzki Panel Obywatelski „Zieleń w mieście”

Raport wynikowy został opracowany w ramach realizacji zadania publicznego pn. Łódzki Panel Obywatelski „Zieleń w mieście” (umowa nr 1/BPS/II/20 pomiędzy Miastem Łódź a Fundacją Instytut Polityk Publicznych z 22 stycznia 2020 r.).

Sposób cytowania raportu:

Raport podsumowujący Łódzki Panel Obywatelski „Zieleń w mieście”, Instytut Polityk Publicznych, Kraków 2020.

Opracowanie merytoryczne: Konrad Szpak, Instytut Polityk Publicznych

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC-ND 4.0)

ISBN: 978-83-946699-3-5

Wydawca:

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

Zespół Instytutu Polityk Publicznych:

Konrad Szpak
Anna Biloboka
Barbara Draj
Bartosz Oleszko-Pyka
Karolina Myszk

Zespół facylitacyjny:

Aleksandra Latocha
Paulina Kozub-Chwastek
Aleksandra Kudlik
Katarzyna Ociepka- Miąsik
Sabina Zajac

Zespół Biura ds. Partycypacji Społecznej Urzędu Miasta Łodzi:

Katarzyna Dyzio
Agata Burlińska
Olga Zuchora

Spis treści

SPIS TREŚCI	06
EXECUTIVE SUMMARY	07
OPINIE PANELISTÓW I PANELISTEK	09
WPROWADZENIE	10
ŁÓDZKI PANEL OBYWATELSKI	11
Przygotowania do Panelu	12
Tematyka Panelu	13
Metodologia i zasady wyboru Panelistów i Panelistek	14
Otwarty nabór do Panelu	20
Skład Panelu	21
PROGRAM PANELU	22
Spotkania panelowe	23
Program pierwszego spotkania edukacyjnego	24
Program drugiego spotkania edukacyjnego	26
Program trzeciego spotkania edukacyjnego	27
REALIZACJA PANELU	28
Forma prac	29
Udział ekspertów i ekspertek	30
Udział interesariuszy	30
Nagrywanie spotkań panelowych	31
Wyzwania i rozwiązania technologiczne	32
Strefa Wiedzy	34
Panel przyjazny środowisku	35
DELIBERACJA I WYPRACOWYWANIE REKOMENDACJI	36
Zasady współpracy i reguły postępowania	37
Kawiarenki eksperckie	38
Kryteria dobrej rekomendacji	39
REKOMENDACJE PANELU OBYWATELSKIEGO	41
Głosowanie	42
Rekomendacje	43
TECHNIKALIA	52
Bezpieczeństwo głosowania	53
Wynagrodzenie dla Panelistek i Panelistów	54
ZAKOŃCZENIE	55
OPERATOR ŁÓDZKIEGO PANELU OBYWATELSKIEGO	56

EXECUTIVE SUMMARY

- Panel obywatelski jest formą demokracji deliberacyjnej. Jest to sposób podejmowania ważnych decyzji przez losowo wyłonioną grupę obywateli, stanowiącą odzwierciedlenie ogólnej populacji. Rolą tej grupy jest rozstrzygnięcie danej sprawy z myślą o dobru wspólnym wszystkich mieszkańców.
- Łódzki Panel Obywatelski „Zieleń w mieście” to pierwszy panel obywatelski w Łodzi. Jednocześnie Łódź jest trzecim miastem w Polsce – po Gdańsku i Lublinie – które zorganizowało panel obywatelski.
- Łódzki Panel Obywatelski „Zieleń w mieście” był pierwszym w Polsce panelem obywatelskim realizowanym w formule internetowej. Pierwsze spotkanie miało charakter stacjonarny, kolejne online. Zmiana formuły z tradycyjnej na internetową wynikała z wyzwań związanych z COVID-19.
- Innowacyjny, hybrydowy charakter Panelu pozwolił na wypracowanie unikalnych doświadczeń. Wyzwania technologiczne, techniczne, organizacyjne i ludzkie zostały z powodzeniem przezwyciężone dzięki wspólnej pracy Miasta i urzędników, Operatora i zespołu facylitacyjnego oraz samych mieszkańców.
- Tematyka Panelu odnosiła się do trzech obszarów:
  - Kształtowanie zieleni w mieście Łodzi;
  - Przeciwdziałanie skutkom suszy przez Miasto;
  - Wspólne działania Miasta i mieszkańców na rzecz poprawy stanu zieleni w mieście.
- W trakcie 7-miesięcznych prac (styczeń 2020 r. – lipiec 2020 r.):
  - opracowano regulamin Panelu, program spotkań, poradniki dla Panelistów/Panelistek oraz ekspertów i interesariuszy, metodologię pracy deliberacyjnej;
  - przeprowadzono nabór 73 Panelistów/Panelistek (w tym 6 rezerwowych) w sposób zapewniający kontrolę cech społeczno-demograficznych i przestrzennych pod względem reprezentatywności Panelu względem całej populacji Łodzi;
  - przeprowadzono nabór 15 ekspertów oraz interesariuszy (stron);
  - przeprowadzono 5 spotkań panelowych:
    - 3 spotkania edukacyjne;
    - 2 spotkania deliberacyjne wraz z głosowaniem;
  - przeprowadzono 1 spotkanie wprowadzające do internetowej formuły Panelu.

- Paneliści/Panelistki zostali przeszkoleni w zakresie panelu obywatelskiego oraz obsługi narzędzi IT (Zoom, wybrane narzędzia Google, formularze Microsoft Forms, inne).
- Wypracowano 75 rekomendacji, z których do wdrożenia przyjęto 64 z nich (poparcie co najmniej 80% głosów).
- Każda rekomendacja:
  - odpowiada na pytania panelowe;
  - jest zgodna z prawem;
  - mieści się w kompetencjach miasta.
- Opracowano raport wynikowy.
- Łódzki Panel Obywatelski był realizowany przez:
  - Biuro ds. Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Łodzi (Zamawiający);
  - Fundację Instytut Polityk Publicznych (Operator).

OPINIE PANELISTÓW I PANELISTEK

Udział w Panelu dał mi / pozwolił mi na...

Możliwość uczestniczenia w czymś wielkim

Udział w Panelu to dowód na to, że Nasze Miasto liczy się ze zdaniem swoich mieszkańców, a wytrwałość w jego tworzeniu to "kosmos" :)

Bardzo odpowiadał mi internetowy sposób prowadzenia. Uczestniczyłem w kilku webinarach i tu przebiegało to najsprawniej

Świadomość, że jest grupa ludzi, którym się po prostu chce i którym zależy na okolicy, przyrodzie i dobru wspólnym

Pozwolił mi uwierzyć, że mam realny wpływ na Miasto, a nie tylko na bliską okolicę

Jestem przekonany, że to co proponujemy będzie realizowane przez UMŁ

Innym chcę przekazać, że....

DOBRO WSPÓLNE - warto o tym myśleć

Chciałabym wszystkim bardzo serdecznie podziękować. To był zaszczyt z państwem współpracować. Nie baliście się państwo mieć swoje zdanie i go bronić. Brawo My!!!!

Liczę na kolejne wspólne aktywności - może ten panel to dopiero początek współpracy na linii mieszkańcy - UMŁ

Do zobaczenia na kolejnym panelu !? - może projekt będzie wzorcowy i doczeka się kontynuacji

Warto wziąć udział w spotkaniach. Głos jednostki naprawdę liczy się.

Podziękowania dla IPP za profesjonalizm :)

WPROWADZENIE

Panel obywatelski to zaawansowana forma konsultacji publicznych, w ramach których ważne decyzje są podejmowane przez losowo wyłonioną grupę obywateli, stanowiącą odzwierciedlenie ogólnej populacji (np. miasta). Jego rolą jest rozstrzygnięcie danego problemu z myślą o dobru wspólnym wszystkich mieszkańców. Podjęcie decyzji jest poprzedzone wyposażeniem Panelistów i Panelistek w niezbędną wiedzę merytoryczną, a także zapoznanie ich ze zróżnicowanymi stanowiskami interesariuszy. Dzięki temu wypracowane przez nich rekomendacje są odpowiednio wysokiej jakości i mogą następnie zostać przekazane Prezydentowi Miasta Łodzi.

Łódzki Panel Obywatelski „Zieleń w mieście” był pierwszym panelem obywatelskim zorganizowanym w Łodzi, która jest jednocześnie trzecim miastem w Polsce – po Gdańsku i Lublinie – gdzie przeprowadzono tę zaawansowaną formę konsultacji publicznych. Jednocześnie realizacja Panelu przypadła na okres pandemii COVID-19, co związane było z następującymi dylematami:

- czy zakończyć panel w trakcie jego realizacji;
- czy czekać na nieokreślony koniec pandemii;
- czy i jak kontynuować prace w nowej, zmienionej formule.

Decyzja w tej sprawie została oddana samym Panelistom i Panelistkom. Operator z każdą osobą skontaktował się telefonicznie, a zdecydowana większość uczestników wyraziła chęć dalszego udziału w Panelu. Zatem to Panelistki i Paneliści zdecydowali o kontynuowaniu Panelu w nowej formule. Wiązało się to z istotnymi wyzwaniem organizacyjnymi, technologicznymi i ludzkimi, których przewyciężenie przesądziło o sukcesie całego przedsięwzięcia. Pomimo braku ogólnie przyjętych standardów projektowania i realizacji paneli obywatelskich (w szczególności w formule on-line) oraz ograniczonych doświadczeń w ich przeprowadzaniu w Polsce, udało się wypracować optymalną formułę Panelu.

Sukces Łódzkiego Panelu Obywatelskiego ma wielu autorów i auterek. Nie byłoby go bez:

- zaangażowania Panelistów i Panelistek, którzy pozostali otwarci na zmienioną formułę Panelu i aktywnie uczestniczyli w całym procesie;
- intensywnej pracy zespołu Instytutu Polityk Publicznych jako Operatora;
- pracy zespołu doświadczonych facylitatorek;
- zaangażowania urzędników i urzędniczek Urzędu Miasta Łodzi.

Serdecznie zapraszamy do zapoznania się z całym raportem podsumowującym 7-miesięczne prace nad Łódzkim Panelem Obywatelskim „Zieleń w mieście” – pierwszym w Polsce panelem obywatelskim online.

ŁÓDZKI PANEL OBYWATELSKI

Przygotowania do Panelu

Tematyka Panelu

Metodologia i zasady wyboru Panelistów i Panelistek

Otwarty nabór do Panelu

Skład Panelu

Przygotowania do Panelu

Łódzki Panel Obywatelski „Zieleń w mieście” był realizowany w okresie styczeń 2020 r. – lipiec 2020 r., przy czym prace nad jego przygotowaniem trwały wiele miesięcy.

W celu stworzenia ram prawnych i przygotowania Panelu podjęto określone działania i przyjęto określone dokumenty, do których warto zaliczyć:

- Uchwała nr VI/187/19 Rady Miejskiej w Łodzi z 6 marca 2019 r. – stanowisko w sprawie wdrożenia w Łodzi panelu obywatelskiego, w której zaapelowano do Prezydenta Miasta Łodzi „o podjęcie działań zmierzających do wdrożenia nowego narzędzia partycypacji społecznej jakim jest panel obywatelski oraz zabezpieczenie finansowania niezbędnego do jego realizacji”;
- Zarządzenie nr 2245/VIII/19 Prezydenta Miasta Łodzi z 2 października 2019 r. w sprawie przygotowania, przeprowadzenia oraz wdrożenia rekomendacji Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście”, powołano Komitet Koordynacyjny ds. Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście” oraz Zespół ds. Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście”;
- Zarządzenie nr 2679/VIII/19 Prezydenta Miasta Łodzi z 28 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert i powołania Komisji Konkursowej do opiniowania ofert w otwartym konkursie ofert w formie powierzenia realizacji zadania publicznego w zakresie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych dotyczącego przygotowania i przeprowadzenia Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście”;
- Zarządzenie Nr 2723/VIII/19 Prezydenta Miasta Łodzi z 2 grudnia 2019 r. w sprawie naboru kandydatów na Panelistów Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście”;
- zorganizowanie w okresie 2 stycznia 2020 r. – 31 stycznia 2020 r. konsultacji społecznych poprzedzających Panel, których celem było zebranie opinii na temat pożądanых kierunków kształtowania zieleni w mieście (Zarządzenie nr 2860/VIII/19 Prezydenta Miasta Łodzi z 16 grudnia 2019 r. w sprawie przeprowadzenia na terenie Miasta Łodzi konsultacji społecznych „Zieleń w mieście”);
  - rozstrzygnięcie w styczniu 2020 r. otwartego konkursu ofert i wybór Instytutu Polityk Publicznych jako Operatora prowadzącego Panel;
  - losowanie Panelistów i Panelistek w lutym 2020 r.;
  - nabór ekspertów i interesariuszy;
  - przygotowanie programu Panelu i metodologii prac;
  - przygotowanie pierwszego spotkania panelowego.

Łódzki Panel Obywatelski „Zieleń w mieście” odnosił się do trzech obszarów tematycznych:

1. Kształtowanie zieleni w mieście Łodzi;
2. Przeciwdziałanie skutkom suszy przez Miasto;
3. Wspólne działania Miasta i mieszkańców na rzecz poprawy stanu zieleni w mieście.

Mieszkańcy wypracowywali rekomendacje stanowiące odpowiedzi na dziewięć pytań szczegółowych:

1. Kształtowanie zieleni w mieście Łodzi:

- 1.1. Jakiego rodzaju zieleń i w jakiej ilości jest warunkiem do dobrego życia w centrum Łodzi?
- 1.2. Jaka powinna być struktura zieleni w skali podwórka/ulicy/sąsiedztwa?
- 1.3. Jak osiągnąć taką strukturę zieleni w skali podwórka/ulicy/sąsiedztwa mając na uwadze konieczność osiągnięcia kompromisów?

2. Przeciwdziałanie skutkom suszy przez Miasto:

- 2.1. Jakie formy edukacji i działania pilotażowe w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy powinny być realizowane w mieście?
- 2.2. W jaki sposób miasto powinno wspierać/promować/nagradzać działania mieszkańców i przedsiębiorców w zakresie zapobiegania skutkom suszy?
- 2.3. Jakie powinny być zasady kształtowania opłaty za korzystanie z kanalizacji deszczowej przez miasto?

3. Wspólne działania Miasta i mieszkańców na rzecz poprawy stanu zieleni w mieście:

- 3.1. Jak miasto powinno porozumiewać się z mieszkańcami w zakresie zieleni?
- 3.2. Jak sprawić by mieszkańcy czuli się odpowiedzialni za zieleń?
- 3.3. Jak tworzyć ogrody społeczne?

Metodologia i zasady wyboru Panelistów i Panelistek

W ramach prac Zespołu ds. Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście” wypracowano następującą metodologię i szczegółowe zasady wyboru Panelistów i Panelistek:

1. Określenie liczby Panelistów i Panelistek:

Liczba Panelistów i Panelistek została określona na 67. Liczba Panelistów rezerwowych została określona na 10% wszystkich Panelistów i Panelistek z zaokrągleniem w dół, czyli 6 osób.

2. Opracowanie podstawowych profili Panelistów i Panelistek:

W celu określenia profili podstawowych Panelistów i Panelistek, pozyskano dane z rejestru mieszkańców Łodzi, które pokazują strukturę mieszkańców Łodzi według poszczególnych grup wieku, miejsca zamieszkania oraz płci.

Tabela 1. Liczba mieszkańców Łodzi.

	kobiety				mężczyźni			
	15-24	25-39	40-64	65+	15-24	25-39	40-64	65+
Bałuty	6 216	17 950	33 393	31 575	6 482	16 845	27 315	17 024
Górna	5 449	15 265	28 425	23 100	5 557	14 710	23 300	12 543
Śródmieście	2 101	5 819	9 953	7 442	2 168	5 535	8 126	4 117
Polesie	4 376	12 467	22 230	20 844	4 722	11 747	18 448	11 697
Widzew	4 662	13 012	23 822	18 831	4 826	12 299	19 429	11 218

Źródło: Rejestr mieszkańców Łodzi (stan na 25.11.2019 r.)

Następnie w oparciu o te dane określono proporcjonalny rozkład 67 Panelistów i Panelistek, spełniających dane kryteria.

Tabela 2. Liczba Panelistów i Panelistek podstawowych.

	kobiety				mężczyźni			
	15-24	25-39	40-64	65+	15-24	25-39	40-64	65+
Bałuty	1	2	4	4	1	2	3	2
Górna	1	2	3	3	1	2	3	1
Śródmieście	0	1	1	1	0	1	1	0
Polesie	1	2	3	3	1	1	2	1
Widzew	1	2	3	2	1	1	2	1

3. Losowanie pełnych profili Panelistów i Panelistek:

Do każdego profilu został dołosowany jeden z trzech poziomów wykształcenia:

- brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne;
- wykształcenie średnie lub zawodowe;
- wykształcenie wyższe.

W oparciu o dane z Narodowego Spisu Powszechnego 2011 ustalona została struktura poziomu wykształcenia mieszkańców Łodzi, która pokazuje ile Panelistów i Panelistek będzie miało jaki poziom wykształcenia.

Poziom wykształcenia	Struktura poziomu wykształcenia mieszkańców	Liczba Panelistów i Panelistek	Liczba Panelistów i Panelistek rezerwowych
brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne	22%	15	1
wykształcenie średnie lub zawodowe	54%	36	3
wykształcenie wyższe	24%	16	2

Losowanie pełnych profili zostało przeprowadzone w listopadzie 2019 r. przez Zespół ds. Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście”.

Wylosowane profile Panelistów i Panelistek

płeć	wiek	dzielnica	poziom wykształcenia
kobieta	15-24	Bałuty	wykształcenie wyższe
kobieta	15-24	Górna	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	15-24	Polesie	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	15-24	Widzew	wykształcenie wyższe
kobieta	25-39	Bałuty	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	25-39	Bałuty	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	25-39	Górna	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
kobieta	25-39	Górna	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	25-39	Polesie	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	25-39	Polesie	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	25-39	Śródmieście	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	25-39	Widzew	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	25-39	Widzew	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	40-64	Bałuty	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	40-64	Bałuty	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
kobieta	40-64	Bałuty	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	40-64	Bałuty	wykształcenie wyższe
kobieta	40-64	Górna	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
kobieta	40-64	Górna	wykształcenie wyższe
kobieta	40-64	Górna	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	40-64	Polesie	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	40-64	Polesie	wykształcenie wyższe
kobieta	40-64	Polesie	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	40-64	Śródmieście	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	40-64	Widzew	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
kobieta	40-64	Widzew	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	40-64	Widzew	wykształcenie wyższe
kobieta	65+	Bałuty	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
kobieta	65+	Bałuty	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	65+	Bałuty	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	65+	Bałuty	wykształcenie wyższe
kobieta	65+	Górna	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	65+	Górna	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	65+	Górna	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	65+	Polesie	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
kobieta	65+	Polesie	wykształcenie wyższe
kobieta	65+	Polesie	wykształcenie średnie lub zawodowe

Wylosowane profile Panelistów i Panelistek			
płeć	wiek	dzielnica	poziom wykształcenia
kobieta	65+	Śródmieście	wykształcenie wyższe
kobieta	65+	Widzew	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	65+	Widzew	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
mężczyzna	15-24	Bałuty	wykształcenie średnie lub zawodowe
mężczyzna	15-24	Górna	wykształcenie średnie lub zawodowe
mężczyzna	15-24	Polesie	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
mężczyzna	15-24	Widzew	wykształcenie średnie lub zawodowe
mężczyzna	25-39	Bałuty	wykształcenie wyższe
mężczyzna	25-39	Bałuty	wykształcenie wyższe
mężczyzna	25-39	Górna	wykształcenie średnie lub zawodowe
mężczyzna	25-39	Górna	wykształcenie średnie lub zawodowe
mężczyzna	25-39	Polesie	wykształcenie wyższe
mężczyzna	25-39	Śródmieście	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
mężczyzna	25-39	Widzew	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
mężczyzna	40-64	Bałuty	wykształcenie średnie lub zawodowe
mężczyzna	40-64	Bałuty	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
mężczyzna	40-64	Bałuty	wykształcenie wyższe
mężczyzna	40-64	Górna	wykształcenie średnie lub zawodowe
mężczyzna	40-64	Górna	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
mężczyzna	40-64	Górna	wykształcenie średnie lub zawodowe
mężczyzna	40-64	Polesie	wykształcenie wyższe
mężczyzna	40-64	Polesie	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
mężczyzna	40-64	Śródmieście	wykształcenie średnie lub zawodowe
mężczyzna	40-64	Widzew	wykształcenie średnie lub zawodowe
mężczyzna	40-64	Widzew	wykształcenie wyższe
mężczyzna	65+	Bałuty	wykształcenie średnie lub zawodowe
mężczyzna	65+	Bałuty	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
mężczyzna	65+	Górna	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
mężczyzna	65+	Polesie	wykształcenie średnie lub zawodowe
mężczyzna	65+	Widzew	wykształcenie wyższe

Wylosowane profile Panelistów i Panelistek rezerwowych			
płeć	wiek	dzielnica	poziom wykształcenia
kobieta	25-39	Górna	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	40-64	Górna	wykształcenie średnie lub zawodowe
kobieta	40-64	Widzew	brak wykształcenia, wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne
kobieta	65+	Bałuty	wykształcenie średnie lub zawodowe
mężczyzna	25-39	Polesie	wykształcenie wyższe
mężczyzna	40-64	Bałuty	wykształcenie wyższe

Jeżeli w trakcie losowania Panelistów i Panelistek rezerwowych, zabrakło osób spełniających powyższe kryteria, to rezygnowano z kryteriów w następującej kolejności: poziom wykształcenia, miejsce zamieszkania, wiek, płeć. Oznacza to, że każda osoba, który się zgłosiła, miała szansę zostać Panelistą lub Panelistką.

4. Otwarty nabór Panelistów i Panelistek:

Otwarty nabór Panelistów i Panelistek odbywał się w oparciu o Zarządzenie Prezydenta Miasta Łodzi. Nabór trwał od 2 grudnia 2019 r. do 12 stycznia 2020 r.

5. Weryfikacja kandydatów na Panelistów i Panelistki:

Wszystkie otrzymane zgłoszenia były weryfikowane pod następującym kątem:

- uzupełnienia wszystkich wymaganych pól;
- spełniania kryterium zamieszkania na terenie Łodzi;
- spełniania kryterium wieku (ukończony 15 rok życia);
- spełniania kryterium poziomu wykształcenia dla osób w wieku lat 15 do 18 [zgodnie z kodeksem pracy obowiązywał dodatkowo warunek, iż muszą mieć one wykształcenie podstawowe (ośmioletnie) lub gimnazjalne].

6. Losowanie Panelistów i Panelistek:

Losowanie Panelistów i Panelistek odbyło się 6 lutego 2020 r. i było transmitowane na żywo na [kanale Operatora](#) w serwisie YouTube.

Zasady losowania Panelistów i Panelistek:

1. Losowanie ma charakter otwarty i jest transmitowane na żywo. Informacja o miejscu i terminie losowania podawana jest do publicznej wiadomości na stronie uml.lodz.pl/panel-obywatelski nie później niż cztery dni przed terminem losowania. W przypadku losowania dodatkowego, informacja o miejscu i terminie losowania podawana jest do publicznej wiadomości na stronie www.uml.lodz.pl/panel-obywatelski nie później niż jeden dzień przed terminem losowania.

2. Nad prawidłowością przebiegu losowania czuwa dwóch przedstawicieli Zespołu ds. Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście”, wskazanych przez tenże Zespół, oraz dwóch pracowników Biura ds. Partycypacji Społecznej Urzędu Miasta Łodzi.

3. Po zakończeniu etapu rejestracji, kandydaci na Panelistów i Panelistki, w tym, rezerwowych zostają podzieleni na grupy spełniające kryteria profili utworzonych zgodnie z załącznikiem nr 1.

4. Następnie, biorąc pod uwagę liczbę poszukiwanych Panelistów z każdej z grup, a które odpowiadają poszczególnym poszukiwanym Profilom, dokonywane są czynności zmierzające do wyłonienia członków Panelu.

5. Z każdej grupy wylosowanych zostaje po 10 kandydatów na Panelistów i/lub Panelistów rezerwowych, a ich listy uszeregowane zostają w kolejności losowania. W przypadku jeśli liczba chętnych w grupach przyporządkowanych do poszczególnych profili jest mniejsza niż 10, najpierw następuje uszeregowanie w drodze losowania chętnych spełniających wszystkie kryteria, a dla utworzenia pozostałej części listy, następuje losowanie kandydatów na Panelistów poprzez rezygnację z kryteriów w następującej kolejności: poziom wykształcenia, miejsce zamieszkania, wiek, płeć aż do wypełnienia listy.

6. Panelistą zostaje kandydat z najwyższego miejsca z listy, który po przeprowadzonym losowaniu wyraził zgodę na podpisanie umowy. W przypadku odmowy podpisania umowy przez kandydata na Panelistę, propozycję podpisania umowy otrzymuje kandydat na Panelistę, który zajmuje kolejne miejsce na liście.

7. Panelistą rezerwowym, w profilach z których wylosowano Panelistę rezerwowego, zostaje kandydat, który po wyłonieniu wszystkich Panelistów zajmuje kolejne miejsce na liście oraz wyraził zgodę na podpisanie umowy. W przypadku odmowy podpisania umowy przez kandydata na Panelistę rezerwowego, propozycję podpisania umowy otrzymuje kandydat na Panelistę rezerwowego, który zajmuje kolejne miejsce na liście.

8. W przypadku gdy kandydaci z danej listy nie wyrazili zgody na podpisanie umowy lub umów w liczbie równej liczbie kandydatów do wyłonienia, losowana jest kolejna lista 10 kandydatów z grupy spełniającej kryteria tego samego profilu z wyłączeniem z puli losowania kandydatów, którzy odmówili podpisania umowy. Losowanie dodatkowe przebiega w trybie wskazanym w pkt. 5. Gdy procedura ta nadal nie doprowadzi do podpisania umowy z kandydatem, może być ona powtarzana do rozlosowania wszystkich kandydatów z grup kandydatów spełniających kryteria poszukiwanych Panelistów, o których mowa w pkt. 3.

9. Członkowie Panelu, wyłonieni zgodnie z niniejszymi zasadami, zostają Członkami Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście” z dniem wejścia w życie odrębnego zarządzenia Prezydenta Miasta Łodzi powołującego Panel oraz określającego jego imienny skład.

Otwarty nabór do Panelu

W dniach od 2 grudnia 2019 r. do 12 stycznia 2020 r. przeprowadzono otwarty nabór kandydatów na Panelistów i Panelistki.

Otwarta formuła pozwala miastu na zaangażowanie osób, które mieszkają w Łodzi, a nie są tutaj zameldowane. Jest to w szczególności istotne przy dużej liczbie studentów obecnych w Łodzi.

Takie rozwiązanie przyczynia się do konieczności organizacji szerokiej kampanii informacyjno-promocyjnej panelu obywatelskiego. Aby dotrzeć do różnorodnych grup mieszkańców przeprowadzono m.in.: kampanię internetową, dystrybucję informacji w szkołach i budynkach mieszkalnych, kontakt z administratorami nieruchomości, pracownikami społecznymi, udział w wydarzeniach skierowanych do różnorodnych grup mieszkańców.

Stanowisko ws. otwartego naboru do Panelu opracowało Biuro ds. Partycypacji Społecznej Urzędu Miasta Łodzi na podstawie opinii prawnej Wydziału Prawnego Urzędu Miasta Łodzi i dostępne jest ono na [stronie](#) Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście”.

Skład Panelu

W Łódzkim Panelu Obywatelskim „Zieleń w mieście” brało udział 67 Panelistów i Panelistek stanowiących skład podstawowy oraz 6 Panelistów i Panelistek rezerwowych (łącznie 73 osoby). Uczestnicy stanowili odzwierciedlenie ogólnej populacji Łodzi.

KRYTERIUM: PŁEĆ	Liczba Panelistów						
	w panelu idealnym	zgodnie z przyjętą metodologią		zgodnie z wynikami losowania		ostatecznie w Panelu	
		%	%	liczba	%	liczba	%
kobieta	56%	60%	40	60%	40	58%	39
mężczyzna	44%	40%	27	40%	27	42%	28
ogółem	100%	100%	67	100%	67	100%	67

KRYTERIUM: WIEK	Liczba Panelistów						
	w panelu idealnym	zgodnie z przyjętą metodologią		zgodnie z wynikami losowania		ostatecznie w Panelu	
		%	%	liczba	%	liczba	%
15-24	9%	12%	8	12%	8	12%	8
25-39	23%	24%	16	22%	15	21%	14
40-64	39%	37%	25	39%	26	42%	28
65+	29%	27%	18	27%	18	25%	17
ogółem	100%	100%	67	100%	67	100%	67

KRYTERIUM: DZIELNICA	Liczba Panelistów						
	w panelu idealnym	zgodnie z przyjętą metodologią		zgodnie z wynikami losowania		ostatecznie w Panelu	
		%	%	liczba	%	liczba	%
Bałuty	29%	28%	19	28%	19	27%	18
Górna	24%	24%	16	24%	16	27%	18
Śródmieście	8%	7%	5	7%	5	6%	4
Polesie	20%	21%	14	21%	14	21%	14
Widzew	20%	19%	13	19%	13	19%	13
ogółem	100%	100%	67	100%	67	100%	67

Pomimo wydłużenia czasu trwania Panelu oraz wyzwań związanych z COVID-19 udało się zachować prawidłową strukturę Panelu.

PROGRAM PANELU

Spotkania panelowe

Program pierwszego spotkania edukacyjnego

Program drugiego spotkania edukacyjnego

Program trzeciego spotkania edukacyjnego

Spotkania panelowe

Przy opracowywaniu programu łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście” uwzględniono zapisy dokumentacji konkursowej oraz dobre praktyki prowadzenia spotkań konsultacyjnych.

Spotkania panelowe

W ramach Panelu zorganizowano łącznie 6 spotkań: wprowadzające do formuły online, trzy edukacyjne oraz dwa deliberacyjne wraz z głosowaniem nad rekomendacjami.

1

SPOTKANIE EDUKACYJNE NR 1

7 marca 2020 r.

Inauguracja Panelu.
Kształtowanie zieleni w mieście Łodzi.

2

SPOTKANIE WPROWADZAJĄCE
DO FORMUŁY ONLINE

23 maja 2020 r.

Powrót do prac panelowych.
Przeszkolenie Panelistów i Panelistek z narzędzi IT.

3

SPOTKANIE EDUKACYJNE NR 2

6-7 czerwca 2020 r.

Przeciwdziałanie skutkom suszy przez Miasto.

4

SPOTKANIE EDUKACYJNE NR 3

20-21 czerwca 2020 r.

Wspólne działania Miasta i mieszkańców
na rzecz poprawy stanu zieleni w mieście.

5

SPOTKANIE DELIBERACYJNE NR 1

4-5 lipca 2020 r.

Wszystkie tematy.

6

SPOTKANIE DELIBERACYJNE NR 2

18 lipca 2020 r.

Wszystkie tematy i głosowanie nad rekomendacjami.

1**SPOTKANIE EDUKACYJNE NR 1****7 marca 2020 r.****Program pierwszego spotkania edukacyjnego:
Jak kształtować zieleni w mieście?****REJESTRACJA PANELISTÓW I PANELISTEK**

8:00-9:00

60 min

Rejestracja Panelistów i Panelistek. Przydział do grup roboczych.
Napoje i przekąski.**CZĘŚĆ I – INAUGURACJA I INTEGRACJA**

9:00-9:45

45 min

1. Przywitanie zgromadzonych i wprowadzenie do formuły Panelu
2. Oficjalna inauguracja Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleni w mieście”:
  - Prezydent Miasta Łodzi, Hanna Zdanowska
  - Radni Rady Miejskiej w Łodzi, Bartosz Domaszewicz oraz Damian Raczkowski
  - Prezes Instytutu Polityk Publicznych, Konrad Szpak
3. Przedstawienie zespołu facylitatorek i prezentacja zasad współpracy

9:45-10:30

45 min

Integracja oraz czas na wzajemne poznanie się i zawiązanie się grup roboczych

10:30-10:40

10 min

Podsumowanie części I

10:40-11:00

20 min

Przerwa na kawę

CZĘŚĆ II – WPROWADZENIE I WYSTĄPIENIA EKSPERCKIE

11:00-11:45

45 min

- Wprowadzenie do przedmiotu rozważań:
- Zagadnienia panelowe: podsumowanie konsultacji społecznych – Olga Zuchora, Biuro ds. Partycypacji Społecznej, Urząd Miasta Łodzi
  - Struktura zieleni w Łodzi i możliwości jej zagospodarowania na tle innych miast – Anna Sokołowska, Miejska Pracownia Urbanistyczna, Urząd Miasta Łodzi
  - Zieleni nieformalna w świetle badań – Jakub Kronenberg, Fundacja Sendzimira, Uniwersytet Łódzki

11:45-12:05

20 min

Prace w grupach roboczych

12:05-12:35

30 min

- Wystąpienia ekspertek i ekspertów:
- Standardy dla projektów błękitno-zielonej infrastruktury w mieście – Małgorzata Godlewska, Jakub Bednarski, Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi
  - Kształtowanie zieleni miejskiej w obliczu zmian klimatu – Łukasz Nowacki, PermaKultura

12:35-12:55

20 min

Prace w grupach roboczych

12:55-13:45

50 min

Przerwa obiadowa

CZĘŚĆ III – WYSTĄPIENIA EKSPERCKIE I STANOWISKA INTERESARIUSZY

13:45-14:15	30 min	<p>Wystąpienia ekspertek i ekspertów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zieleń przyuliczna i wooneyfy, czyli jak budować zieloną infrastrukturę – Filip Górski, Uniwersytet Warszawski • Standardy i współczesne wyzwania dla kształtowania zieleni Łodzi – Łukasz Dworniczak, Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu, w Dworniczak Architektura Krajobrazu
14:15-14:30	15 min	Prace w grupach roboczych
14:30-14:50	20 min	<p>Prezentacja stanowisk interesariuszy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Społeczni Opiekunowie Drzew, Marek Kubacki • Młodzieżowy Strajk Klimatyczny, Dominik Ostanówko
14:50-15:05	15 min	Prace w grupach roboczych
15:05-15:20	15 min	Przerwa na kawę
CZĘŚĆ IV – PODSUMOWANIE		
15:20-16:00	40 min	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podsumowanie wystąpień i odniesienie się do pytań Panelistów i Panelistek. 2. Podsumowanie pracy w podgrupach oraz całego spotkania panelowego

Program drugiego spotkania edukacyjnego: Jak miasto powinno przeciwdziałać skutkom suszy?

CZĘŚĆ I – INAUGURACJA SPOTKANIA PANELOWEGO

9:00-9:15

15 min

Przywitanie uczestników i przypomnienie formuły Panelu

CZĘŚĆ II – WPROWADZENIE I WYSTĄPIENIA EKSPERCKIE

9:15-9:30

15 min

Wprowadzenie do przedmiotu rozważań:

- Sytuacja hydrologiczna Łodzi, dotychczasowe działania i opłaty za korzystanie z kanalizacji miejskiej – Anita Waack-Zajac, Wydział Gospodarki Komunalnej UMŁ
- Działania Wydziału Kształtowania Środowiska – Aleksandra Sztuka-Tulińska, Wydział Kształtowania Środowiska UMŁ

9:30-10:00

30 min

Wystąpienia ekspertek i ekspertów:

- Susza w mieście – dr Sebastian Szklarek, ekspert ds. gospodarki wodnej Think-Tanku Ambitna Polska, adiunkt w Europejskim Regionalnym Centrum Ekohydrologii Polskiej Akademii Nauk, autor bloga ŚWIAT-WODY
- Miasto – pustynia czy oaza? – Piotr Wierzbicki, Łódzka Spółka Infrastrukturalna Sp. z o.o., Instytut Inżynierii Środowiska i Instalacji Budowlanych na WBAiIŚ

10:00-10:10

10 min

Quiz

10:10-10:40

30 min

Wystąpienia ekspertek i ekspertów:

- Wybrane rozwiązania miast wobec suszy – Dr Małgorzata Stolarska, Uniwersytet Łódzki, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska, Katedra Ekologii Stosowanej, WIND-HYDRO z siedzibą w Łodzi
- Wybrane rozwiązania miast wobec suszy – Dr inż. Joanna Rayss, Rayss Group Sp. z o.o. Sp. k.

10:40-10:50

10 min

Quiz

10:50-11:05

15 min

Wystąpienia ekspertek i ekspertów:

- Rozwiązania niebiesko-zielono-szarej infrastruktury, jako sposób na ograniczenie skutków deszczy nawalnych (powodzie miejskie) przy jednoczesnym ograniczaniu skutków suszy – Paweł Paluch, Lider Zespołu, Inżynieria Wodna, ARUP

11:05-11:15

10 min

Earth Strike Łódź – wystąpienie interesariusza

CZĘŚĆ III – WYSTĄPIENIA EKSPERCKIE I STANOWISKA INTERESARIUSZY

11:15-12:00

45 min

1. Pytania do ekspertów
2. Podsumowanie spotkania edukacyjnego
3. Wprowadzenie do prac grupowych

Dalsze prace grupowe odbywały się w sobotę i niedzielę (6-7 czerwca 2020 r.).

Program trzeciego spotkania edukacyjnego: Jak miasto i mieszkańcy mogą wspólnie działać na rzecz poprawy stanu zieleni w mieście?

CZĘŚĆ I – INAUGURACJA SPOTKANIA PANELOWEGO

9:00-9:15	15 min	Przywitanie uczestników i przypomnienie formuły Panelu
-----------	--------	--

CZĘŚĆ II – WPROWADZENIE I WYSTĄPIENIA EKSPERCKIE

9:15-9:30	15 min	Wprowadzenie do przedmiotu rozważań: <ul style="list-style-type: none"> • Agnieszka Pietrzak, Kierownik Oddziału ds. Edukacji i Promocji Ekologicznej, Wydział Kształtowania Środowiska UMŁ • Olga Zuchora, Biuro ds. Partycypacji Społecznej UMŁ
-----------	--------	---

9:30-9:45	15 min	Słuchaj, wspieraj, działaj – Kraków w zieleni, nowy wymiar zaangażowania mieszkańców w miejskie tereny zieleni – Katarzyna Przyjemska-Grzesik, Kierownik Zespołu Kraków w Zieleni, Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
-----------	--------	--

9:45-10:00	15 min	Ogrody społeczne – miejsce działań wspólnotowych – dr Bożena Szewczyk-Taranek, Centrum Edukacji Ekologicznej Symbioza w Krakowie
------------	--------	--

10:00-10:15	15 min	Miejska Partyzantka Ogrodnicza, czyli jak zostać ekobohaterem we własnym mieście – Witold Szwedkowski, konsultant, edukator, aktywista
-------------	--------	--

10:15-10:35	20 min	Podsumowanie części II spotkania
-------------	--------	----------------------------------

10:35-10:50	15 min	Przerwa
-------------	--------	---------

CZĘŚĆ III – WYSTĄPIENIA EKSPERCKIE

10:50-11:05	15 min	Włączanie mieszkańców, w tym dzieci w działania na rzecz zieleni w mieście – dr inż. Kasper Jakubowski, Prezes Fundacji Dzieci w Naturę. Architekt krajobrazu, społecznik
-------------	--------	---

11:05-11:20	15 min	Retencja w mieście a współpraca z mieszkańcami – Gabriela Kuc, PGW Wody Polskie, SGGW w Warszawie
-------------	--------	---

11:20-11:30	10 min	Podsumowanie części III spotkania
-------------	--------	-----------------------------------

CZĘŚĆ IV – WYSTĄPIENIA INTERESARIUSZY I PODSUMOWANIE SPOTKANIA

11:30-12:00	30 min	Wystąpienia interesariuszy: <ul style="list-style-type: none"> • Justyna Ziółkowska Trujillo, Fundacja Transformacja • Agnieszka Kazimierska, Fundacja Veolia Polska
-------------	--------	--

12:00-12:15	15 min	1. Podsumowanie spotkania 2. Zaproszenie do prac grupowych
-------------	--------	---

Dalsze prace grupowe odbywały się w sobotę i niedzielę (20-21 czerwca 2020 r.).

REALIZACJA PANELU

Forma prac
Udział ekspertów i ekspertek
Udział interesariuszy
Nagrywanie spotkań panelowych
Wyzwania i rozwiązania technologiczne
Strefa Wiedzy
Panel przyjazny środowisku

Forma prac

W ramach Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście” odbyły się trzy spotkania edukacyjne i dwa spotkania deliberacyjne. Każde z nich trwało kilka godzin, najdłuższe było pierwsze spotkanie edukacyjne (ok. 7 godzin) będące jednocześnie spotkaniem inauguracyjnym i jedynym organizowanym w formie stacjonarnej.

Ze względu na zmiany w harmonogramie Panelu wynikające z COVID-19, ważne było utrzymywanie zainteresowania i zaangażowania Panelistów/Panelistek w okresie pomiędzy pierwszym spotkaniem stacjonarnym (7 marca 2020 r.), a kolejnymi spotkaniami panelowymi. W tym celu prowadzono działania komunikacyjne o charakterze informacyjno-edukacyjnym: cykliczny mailing, posty i wpisy w mediach społecznościowych oraz utrzymywanie kontaktu telefonicznego z Panelistami/Panelistkami niekorzystającymi z internetu. Do kilku osób wysyłano również drukowane materiały edukacyjne.

Forma prac

Podczas spotkań panelowych zrealizowano różne formy pracy i organizacji wydarzeń. Wyróżniono m.in.:

1. Sesje plenarne (webinar): odpowiednik sytuacji, w której wszyscy uczestnicy znajdują się na jednej sali i słuchają przemawiających na scenie. Interakcje z mieszkańcami są ograniczone – ich kamery i mikrofony są wyłączone, uczestnicy mają natomiast możliwość korzystania z czatu do zadawania pytań, pisania komentarzy, a także wypełnienia ankiet.

2. Prace grupowe: odpowiednik pracy przy osobnych stolikach / w osobnych salach. Praca grupowa opiera się na interakcji, uczestnicy mają włączone kamery i mikrofony. Wykorzystywany jest podział na zespoły.

Podczas spotkań panelowych korzystano z określonych narzędzi informatycznych.

Udział ekspertów i ekspertek

Udział ekspertów i ekspertek

Ważnym elementem procesu deliberacyjnego było dostarczenie Panelistom/ Panelistkom rzetelnej wiedzy, tak aby mogli oni wypracować odpowiednie rekomendacje. W tym celu, w wyniku otwartego naboru, zapewniono udział 15 ekspertów reprezentujących zróżnicowane podmioty eksperckie lub naukowe, ale także praktyków. Informacje o naborze były publikowane na stronie internetowej Operatora, w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter) oraz serwisach branżowych (np. NGO.pl), w tym poprzez płatne ogłoszenia. Wybór ekspertów został wspólnie dokonany przez Operatora, przy współpracy z Zespołem ds. Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście”.

Z każdym ekspertem podpisano umowę cywilnoprawną (zlecenia). W celu zminimalizowania problemów technicznych zorganizowano weryfikację techniczną, podczas której sprawdzono jakość połączenia (dźwięk, obraz) oraz przeszkolono eksperta z obsługi programu Zoom, w tym w zakresie udostępniania ekranu podczas spotkania panelowego. Wspólny test pełnił także rolę konferencji uzgodnieniowej: eksperci mogli się wzajemnie poznać, zapoznać się z wystąpieniami innych osób oraz uzgodnić tematykę, tak aby prezentowane treści uzupełniały się, a nie powielały.

Eksperci występowali na żywo. Mieli jednak do dyspozycji wykupione przez Operatora licencje na program dedykowany do nagrywania prezentacji.

Udział interesariuszy

Zapewniono możliwość udziału w Panelu interesariuszom (stronom). Informacje o naborze były publikowane na stronie internetowej Operatora, w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter) oraz serwisach branżowych (np. NGO.pl), w tym poprzez płatne ogłoszenia. Jednocześnie wysyłano także indywidualne zaproszenia dla zmapowanych podmiotów.

Nagrywanie spotkań panelowych

Nagrywanie spotkań panelowych

W celu zapewnienia transparentności procesu wszystkie spotkania edukacyjne były transmitowane na żywo w internecie poprzez serwis YouTube. Zapewniono tłumaczy języka migowego (PJM) oraz napisy do nagrań. W celach dokumentacyjnych każde spotkanie panelowe było nagrywane:

Nagrywanie spotkań panelowych					
Lp.	spotkanie	transmisja	tłumacz (PJM)	napisy	nagrywanie
1.	edukacyjne 1	TAK	TAK	TAK	TAK
2.	wprowadzające online				TAK
3.	edukacyjne 2	TAK	TAK	TAK	TAK
4.	edukacyjne 3	TAK	TAK	TAK	TAK
5.	deliberacyjne 1				TAK
6.	deliberacyjne 2				TAK

Nagrywane były także kawiarenki eksperckie (więcej w części dot. deliberacji).

Wyzwania i rozwiązania technologiczne

Realizacja pierwszego w Polsce panelu obywatelskiego online związana była z wyzwaniami technologicznymi, ponieważ część Panelistów/Panelistek stanowiły osoby starsze (65+), które:

- nie posiadały sprzętu komputerowego;
- nie posiadały dostępu do Internetu;
- nie korzystały z komputera.

Odpowiedzią na zdiagnozowane problemy było podjęcie następujących działań:

- pozyskanie szczegółowych informacji nt. ograniczeń technicznych czy technologicznych każdego Panelisty/Panelistki poprzez wywiad telefoniczny;
- weryfikacja możliwości udziału w spotkaniu poprzez test połączenia już poprzez konkretne narzędzie; w przeciągu kilku dni zorganizowano kilkanaście wspólnych sesji testowych oraz kilka indywidualnych dla osób, które nie mogły wziąć w nich udziału; sesje trwały od 5 do 20 minut na osobę, w zależności od stopnia zaawansowania ich umiejętności technicznych; połączenia zostały wykorzystane także do weryfikacji statusu Panelistów/Panelistek (np. brakujące dokumenty), a także do odpowiadania na ich pytania i motywowania (w przypadku osób nieco gorzej radzących sobie z komputerem);

Wyzwania i rozwiązania technologiczne

- zaangażowanie wolontariuszy (harcerze, urzędnicy Urzędu Miasta Łodzi), którzy którzy pojechali do Panelistów i Panelistek i pomagali im podczas całego spotkania;
- nieodpłatne zapewnienie sprzętu (komputer, modem z pakietem danych) przez Fundację Veolia Polska; oraz urządzeń peryferyjnych (mikrofon, głośnik) dla kilku osób przez Operatora;
- pomoc zdalna zapewniona poprzez wykorzystanie programu do zdalnego sterowania pulpitem (w przypadku kilku osób), co wymagało wcześniejszej instalacji oprogramowania;
- wynajęcie przestrzeni coworkingowej dla kilku osób wraz ze sprzętem i pomocą techniczną;
- zapewnienie telefonicznego wsparcia technicznego w trakcie każdego spotkania panelowego (możliwość zadzwonienia do Operatora);
- udział w każdej grupie jednej osoby odpowiedzialnej za kwestie techniczne, aby facylitatorki mogły skupić się na pracach deliberacyjnych.

Podczas spotkań panelowych wykorzystane zostały zróżnicowane narzędzia informatyczne, zarówno bezpłatne, jak i odpłatne. Dzięki ich wykorzystaniu udało się:

- zorganizować wszystkie spotkania Panelu w nowej, internetowej formule;
- przeprowadzić części wykładowe spotkań edukacyjnych i deliberacyjnych;
- przeprowadzić prace grupowe w kilku i kilkunastoosobowym gronie;
- sprawnie przeprowadzać ankiety ewaluacyjne po każdym spotkaniu panelowym;
- przeprowadzić głosowanie nad rekomendacjami;
- pozostawać w stałym kontakcie z uczestnikami i monitorować ich zaangażowanie.

Wraz z informacjami nt. spotkań panelowych i linkami z dostępem do spotkań wysyłane były rekomendacje w zakresie przygotowania się do spotkań pod kątem technicznym.

Jednocześnie 23 maja 2020 r. zorganizowano dodatkowe spotkanie panelowe o charakterze wprowadzającym do formuły online, podczas którego mieszkańcy mogli oswoić się z nową formułą współpracy oraz nauczyć się korzystania z określonych narzędzi i sposobów komunikacji:

- udział w spotkaniu webinarowym;
- praca w kilkunastu osobowych grupach oraz kilkusobowych podgrupach;
- zadawanie pytań poprzez moduł Q&A;
- korzystanie z czatu;
- wyrażanie opinii;
- korzystanie z tablic do zapisywania notatek.

Wyzwania i rozwiązania technologiczne

Podczas spotkania wprowadzającego realizowane były cele:

- **merytoryczne:** przyswajanie sobie informacji merytorycznych oraz dyskusja nad nimi pod kątem przyszłego wypracowywania rekomendacji;
- **deliberacyjne:** m.in. budowa odpowiedniej atmosfery do pracy, utrzymywanie zaangażowania i motywacji wszystkich uczestników;
- **techniczne:** realne przetestowanie wszystkich narzędzi, tak aby podczas kolejnych spotkań ograniczyć ryzyko problemów technicznych i móc skupić się na kwestiach merytorycznych.

Spotkanie wprowadzające do formuły online spotkało się z pozytywnym przyjęciem Panelistów i Panelistek. Średnia ocena spotkania (skala 1-5, gdzie 1 oznacza brak spełnienia oczekiwań, a 5 spełnienie wszystkich oczekiwań): **4,33**. Wybrane opinie (pisownia oryginalna):

Które elementy spotkania były dla Ciebie najciekawsze/najbardziej wartościowe? Napisz w jednym zdaniu dlaczego.

1. ponowne zapoznanie się i praca w podgrupach. wspólna pomoc.
2. Każdy element spotkania był ważny i wartościowy, ponieważ dowiedziałam się nowych rzeczy.
3. Wymiana poglądów w podpokojach. Burza mózgów podczas priorytetyzowania zadań/ pomysłów. Fajne krótkie zadania online.
4. profesjonalizm organizatorów. Zaangażowanie wszystkich uczestników
5. Fascynujące uczucie pracy zdalnej. Że wszyscy dali radę
6. Spotkania w małych grupach tzw. pokojach. Większa możliwość dyskusji , wymiany myśli
7. pomoc innych ponieważ nie radziłam sobie pod względem technicznym
8. Praca w małych grupach z użyciem narzędzi - cieszę się, że wszyscy sobie z tym poradzili i dzięki temu spotkanie możliwie minimalnie odbiegało od tego marcowego w rzeczywistości
9. Najbardziej ciekawe było przypomnienie i uporządkowanie wiadomości z poprzedniego spotkania
10. Możliwość bieżącego przedstawiania swoich pomysłów.

Strefa wiedzy

**Czego zabrakło? Co chciałabyś/chciałbyś dodać na następne spotkanie?
Twoje dodatkowe potrzeby, życzenia i marzenia dotyczące następnego spotkania.**

1. Chyba niczego nie zabrakło, z ciekawością oczekuję następnego.
2. Było to doskonale zorganizowane spotkanie, świetnie poprowadzone przez cierpliwą p. Katarzynę
3. Trochę mało czasu na dyskusję w podgrupach.
4. Żałuję, że podczas drugiej części spotkania nie mogłam korzystać z czatu ale p. Maja z mojej grupy pomogła i w moim imieniu zapisywała moje wnioski
5. Póki co ta forma spotkań mi odpowiada
6. było naprawdę ok
7. W dobie obecnej izolacji spotkanie na odległość w takiej a nie innej formie jest w pełni zadowalające. Dziękuję bardzo.:
8. Wszystko jest ok :) Do następnego spotkania :)
9. Brak KAWY :) :)
10. Spotkanie jak na pierwszy raz korzystania z możliwości uczestnictwa w telekonferencji przeze mnie uważam za bardzo udane.

Strefa wiedzy

Ze względu na istotną liczbę wystąpień podczas spotkań edukacyjnych oraz mnogość prezentowanych treści merytorycznych utworzono „[Strefę Wiedzy](#)”, tj. specjalną sekcję na stronie Operatora (podstrona Panelu), w której znajdowały się najważniejsze materiały dla Panelistów/Panelistek, m.in.:

- regulamin;
- podręczniki dla Panelistów/Panelistek oraz ekspertów i interesariuszy;
- prezentacje ekspertów;
- dodatkowe materiały merytoryczne.

Dzięki temu Paneliści/Panelistki mogli wracać do prezentacji ekspertów i pozostałych materiałów, co pozwoliło na utrzymywanie ich aktywności w okresie pomiędzy spotkaniem stacjonarnym, a spotkaniami online oraz na ugruntowywanie ich wiedzy, co pozytywnie wpłynęło na proces deliberacyjny.

Panel przyjazny środowisku

Podczas projektowania i przeprowadzania Panelu dbano o to, aby wywierał on możliwie najmniejszy negatywny wpływ na środowisko. W tym celu podjęto określone działania.

Spotkanie inauguracyjne:

W ramach stacjonarnego spotkania panelowego zapewniono wyłącznie wegański catering. Wykorzystano zastawę wielokrotnego użytku. Uczestnicy zostali poinformowani o możliwości przyniesienia ze sobą butelki na wodę i pojemnika na jedzenie, które ewentualnie zostanie po wydarzeniu. W budynku były ustawione kosze do sortowania odpadów, a opakowania były ograniczone do minimum. Uczestnicy byli zachęceni do dotarcia na spotkanie pieszo, komunikacją publiczną lub rowerem.

Materiały informacyjne i promocyjne:

Nie opracowywano tradycyjnych materiałów promocyjnych, do działań informacyjno-edukacyjnych wykorzystywano media społecznościowe (Facebook, Twitter, LinkedIn, Instagram) oraz media branżowe. Uczestnicy nie otrzymali żadnych gadżetów ani drukowanych materiałów promocyjnych. Przygotowano specjalną zakładkę na stronie internetowej projektu (Strefa Wiedzy) z materiałami dla Panelistów i Panelistek. Wydrukowano pakiety materiałów edukacyjnych jedynie dla kilku osób, które nie korzystają z internetu (około pięciu uczestników w wieku 65+).

Dokumentacja projektowa:

Niezbędna dokumentacja projektu była drukowana dwustronnie, jeżeli to było tylko możliwe. Wykorzystano także papier ekologiczny.

Organizacja prac:

W trakcie organizacji Panelu wykorzystywano przede wszystkim komunikację elektroniczną. Zorganizowano kilkadziesiąt telekonferencji, odbyto kilkadziesiąt rozmów telefonicznych, wymieniono setki maili. Nie licząc umów z Panelistami i Panelistkami jedynie kilkakrotnie korzystano z wysyłki wydrukowanych dokumentów drogą pocztową. Do niezbędnych podróży wykorzystywano transport publiczny.

DELIBERACJA I WYPRACOWYWANIE REKOMENDACJI

Zasady współpracy i reguły postępowania

Kawiarenki eksperckie

Kryteria dobrej rekomendacji

Zasady współpracy i reguły postępowania

W celu zapewnienia wysokiej jakości deliberacji zaangażowany został pięcioosobowy zespół doświadczonych facylitatorek, które uczestniczyły w całym procesie od początku do końca. Spotkania robocze z zespołem Instytutu Polityk Publicznych oraz w samym gronie facylitatorek były organizowane w sposób stacjonarny i zdalny.

Zasady współpracy i reguły postępowania

Podczas spotkań panelowych przyjęto określone zasady współpracy i reguły postępowania.

ZASADY WSPÓŁPRACY

1. Działamy na rzecz dobra wspólnego.

Naszym zadaniem jest wypracowanie rekomendacji, których realizacja służyć będzie ogółowi mieszkańców i mieszkanki Łodzi.

2. Wszyscy mamy wpływ na efekt końcowy i jesteśmy za niego odpowiedzialni.

Sukces Panelu zależy od aktywnego udziału wszystkich zaangażowanych w niego osób. Każda z tych osób ma wiedzę, kompetencje i doświadczenie życiowe niezbędne do wypełnienia powierzonej jej roli.

3. Bazujemy na faktach i wiedzy naukowej.

Aktywnie poszerzamy swoją wiedzę w zakresie przedmiotu rozważań. Zadajemy pytania, poszukujemy dodatkowych źródeł, zapoznajemy się z dostarczonymi materiałami.

4. Szukamy różnych punktów widzenia. Dążymy do konsensusu.

Dogłębnie analizujemy temat szukając różnych opinii i punktów widzenia. Następnie szukamy rozwiązań, które odpowiedzą na potrzeby możliwie szerokiej grupy osób.

5. Współpracujemy w oparciu o wzajemny szacunek, życzliwość i zaciekawienie.

Wartości te są podstawą spotkań, rozmów, pracy grupowej i wszelkich interakcji między osobami zaangażowanymi w pracę Panelu.

Kawiarenki eksperckie

REGUŁY POSTĘPOWANIA (wspierające realizację zasad i wartości wymienionych wyżej):

1. Dbamy o siebie nawzajem.

Pracując jesteśmy uważni na siebie nawzajem. Pomagamy sobie i wspieramy się w pracy.

2. "3 x 1"

Podczas dyskusji i pracy w podgrupach słuchamy się i pilnujemy porządku wypowiedzi: w jednym czasie, mówi tylko jedna osoba i porusza jeden temat na raz. Facylitatorki dbają o to, by każda z osób miała okazję się wypowiedzieć, a żaden z ważnych tematów nie został pominięty.

3. Efektywnie wykorzystujemy czas.

Jesteśmy punktualni. Koncentrujemy się na celu i trzymamy się tematu.

4. Dbamy o środowisko i otoczenie.

Dyskutując o środowisku jednocześnie o nie dbamy. Staramy się ograniczać ilość zużytych materiałów (w szczególności plastikowych), wybieramy ekologiczne formy transportu, dbamy o otoczenie i miejsce pracy.

Kawiarenki eksperckie

Ze względu na mnogość przekazywanych informacji zorganizowano dodatkowe spotkania z ekspertami i urzędnikami UMŁ, podczas których zainteresowani Paneliści i Panelistki mogli zadawać pytania i uzyskiwać na nie odpowiedzi. Kawiarenki eksperckie stanowiły odpowiednik stolików eksperckich podczas spotkania stacjonarnego. Spotkania były organizowane w ramach spotkań edukacyjnych, po części wspólnej (wykładowej), a przed pracami grupowymi. Ich zorganizowanie pozwoliło na dodatkowe zaangażowanie ekspertów, interesariuszy i urzędników w proces przekazywania wiedzy mieszkańcom i jej porządkowania, co miało pozytywny wpływ na proces deliberacyjny.

Kryteria dobrej rekomendacji

Kryteria dobrej rekomendacji

Celem panelu obywatelskiego jest wypracowanie konkretnych rekomendacji, które następnie będą realnie wdrażane w mieście. Dlatego nie powinno dopuszczać się do przegłosowania rekomendacji, które są w sposób oczywisty niezgodne z prawem, czy nie mieszczą się w kompetencjach miasta, a zatem nie będą mogły być realizowane.

Dlatego punktem wyjścia prac nad rekomendacjami było określenie kryteriów dobrej rekomendacji. Zaliczono do nich:

- 1. zgodność z tematem:** rekomendacja odpowiada na pytania panelowe (co najmniej jedno), jest zatem zgodna z tematyką Panelu, nie wychodzi poza jego ramy;
- 2. zgodność z prawem:** rekomendacja jest zgodna z przepisami prawa;
- 3. zgodność z kompetencjami miasta:** rekomendacja mieści się w kompetencjach miasta;
- 4. wskazywanie działań:** rekomendacja jasno wskazuje jakie działania należy podjąć; często zaczyna się od czasownika (np. zorganizowanie, opracowanie, wprowadzenie, itp.); odpowiada przynajmniej na część takich pytań jak: co? kto? gdzie? kiedy? jak? dla kogo? po co?
- 5. jasne sformułowanie:** rekomendacja jest sformułowana w sposób jasny, czytelny i zgodnie z zasadami języka polskiego; stanowi pełne zdanie, nie zawiera skrótów myślowych czy zwrotów potocznych.

Wszyscy Paneliści/Panelistki mogli przedstawić swoje pomysły na rekomendacje. Podczas prac deliberacyjnych zapisywano wszystkie propozycje przyszłych rozwiązań dla miasta – łącznie spisano ponad 300 propozycji, które następnie zostały pogrupowane i poddane pracom redakcyjnym.

Kryteria dobrej rekomendacji

Rekomendacje były weryfikowane pod kątem ich zgodności z prawem i kompetencjami miasta oraz jakości zapisu. Zestawienia pomysłów, wstępnych rekomendacji i proponowanych rekomendacji były wysyłane do Panelistów i Panelistek drogą elektroniczną i tradycyjną. Zmiany redakcyjne były prezentowane podczas spotkań panelowych, a proponowane poprawki były przegłosowywane większością co najmniej 50% głosów.

Przyjęte rozwiązania pozwoliły na zapewnienie:

- przejrzystości całego procesu;
- poczucia realnego wpływu mieszkańców na rekomendacje;
- zgodności każdej wypracowanej rekomendacji z tematem Panelu, prawem i kompetencjami miasta;
- przeniesienie odpowiedzialności na Operatora: miasto nie tworzy rekomendacji samo dla siebie, mieszkańcy pamiętają o dobru wspólnym, a nie tylko o własnym podwórku.

W ramach Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście” finalnie wypracowano 75 rekomendacji. Nad każdą z nich głosowano oddzielnie, a za rekomendacje przyjętą przez Panel uznawano te, które przegłosowano większością co najmniej 80% głosów.

REKOMENDACJE PANELU OBYWATELSKIEGO

Głosowanie
Rekomendacje

Głosowanie

W ramach łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście” poddano pod głosowanie 75 rekomendacji pogrupowanych w czterech obszarach tematycznych i 16 podkategoriach.

Kryteria dobrej rekomendacji

Paneliści i Panelistki głosowali nad rekomendacjami przy zastosowaniu pięciostopniowej skali odpowiedzi (skala Likerta):

1.	zdecydowanie nie zgadzam się	BRAK POPARCIA DLA REKOMENDACJI
2.	raczej nie zgadzam się	
3.	nie mam zdania	
4.	raczej zgadzam się	POPARCIE DLA REKOMENDACJI
5.	zdecydowanie zgadzam się	

Głosem za przyjęciem rekomendacji był wybór wariantu 4. lub 5. Za przyjęte przez Panel rekomendacje uznawano te, które uzyskały poparcie co najmniej 80% głosujących.

OBSZAR „A”: ZIELEŃ

WARIANT ODPOWIEDZI

NR	TREŚĆ REKOMENDACJI	SUMA (ŁĄCZNE POPARCIE)	1	2	3	4	5
Podkategoria: ZAGOSPODAROWANIE I ORGANIZACJA ZIELENI W MIEŚCIE							
A1	Zagospodarowanie nieużytków miejskich na potrzeby zieleni (np. na małe ogrody, parki kieszonkowe), pod warunkiem że nieruchomości stanowią własność Miasta, a obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dopuszcza zielen jako przeznaczenie podstawowe, uzupełniające lub dopuszczalne oraz z uwzględnieniem ewentualności, że zielen w niektórych miejscach będzie miała charakter tymczasowy, tj. do czasu realizacji podstawowego, zaplanowanego zagospodarowania.	96,76%	0%	3,27%	0%	30,64%	66,12%
A2	Zazielenianie placów zabaw, terenów wokół przychodni, krańcówek MPK tam gdzie jest to możliwe i zasadne oraz z uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa.	98,39%	1,61%	0%	0%	27,42%	70,97%
A3	Zwiększanie różnorodności nasadzeń zieleni miejskiej przy równoczesnym uwzględnieniu ich dostosowania do warunków atmosferycznych i siedliskowych (np. duże nasłonecznienie, długie okresy bezdeszczowe), z jednoczesnym ograniczeniem wprowadzania gatunków uciążliwych np. dla alergików.	95,16%	0%	1,61%	3,23%	24,19%	70,97%
A4	Zapewnienie należytej opieki nad nowo posadzoną zielenią, a w okresach suszy rozwijanie współpracy ze służbami i organizacjami, które czasowo mogą pomóc w podlewaniu zieleni (np. ze Strażą Pożarną).	93,55%	0%	3,23%	3,23%	22,58%	70,97%
A5	Budowa schronień dla zwierząt (np. hoteli dla owadów, miejsc przyjaznych jeżom) z uwzględnieniem warunków technicznych i bezpieczeństwa mieszkańców miasta łodzi.	91,94%	1,61%	3,23%	3,23%	32,26%	59,68%
A6	Opracowanie i wdrożenie planu zielonych ciągów komunikacyjnych dla centrum miasta wraz z połączeniami z osiedlami i obrzeżem miasta.	93,55%	0%	0%	6,45%	25,81%	67,74%
A7	Połączenie terenów zieleni nieformalnej z zielenią formalną w celu zorganizowania "zielonych szlaków" pomiędzy parkami miejskimi z uwzględnieniem małej architektury (np. rzeźby, sztuka).	88,71%	0%	0%	11,29%	24,19%	64,52%
A8	Rozwój wybranych parków miejskich w kierunku parków multifunkcyjnych umożliwiających różnorodne formy wypoczynku i rekreacji np. kino plenerowe, grill, aktywność sportowa (ścieżki rowerowe, ciągi żwirowe, bieżnia, skatepark) oraz wydzielanie stref wypoczynku biernego.	91,94%	3,23%	3,23%	1,61%	25,81%	66,13%
A9	Przygotowanie wzorcowej koncepcji zagospodarowania zielenią podwórek kamienicznych, wykorzystującej m.in rozwiązania znane z ogrodów kieszonkowych czy zielone ściany. Wdrożenie koncepcji w formie pilotażu na kilku typowych podwórkach kamienicznych.	95,16%	0%	0%	4,84%	29,03%	66,13%

OBSZAR „A”: ZIELEŃ

WARIANT ODPOWIEDZI

NR	TREŚĆ REKOMENDACJI	SUMA (ŁĄCZNE POPARCIE)	1	2	3	4	5
----	--------------------	---------------------------	---	---	---	---	---

Podkategoria: ZIELONE DACHY, PNĄCZA, PRZYSTANKI, TOROWISKA

A10	Zazielenianie przystanków komunikacji miejskiej należących do Miasta: tworzenie "zielonych dachów", obsadzanie przystanków zielenią pnącą, w miarę możliwości technicznych. Uwzględnianie takich rozwiązań przy nowych inwestycjach i remontach infrastruktury. Zachęcanie innych właścicieli przystanków do implementacji takich rozwiązań.	88,71%	3,23%	3,23%	4,84%	32,26%	56,45%
A11	Tworzenie ogrodów wertykalnych i uwzględnianie ich na etapie projektowym przy nowych inwestycjach w miarę możliwości wynikających z warunków formalno-prawnych, własnościowych, technicznych i kwestii bezpieczeństwa.	93,55%	0%	1,61%	4,84%	37,10%	56,45%
A12	Promowanie zieleni pnącej, informowanie o właściwym sposobie implementacji takiej zieleni w przestrzeni miejskiej z uwzględnieniem warunków technicznych i lokalnych.	93,55%	0%	1,61%	4,84%	33,87%	59,68%
A13	Wprowadzenie żywopłotów jako formy oddzielenia ulicy od chodnika, zazielenienie ekranów dźwiękochłonnych przy ulicach (bluszcz, winobluszcz itp.) z zachowaniem warunków bezpieczeństwa.	96,77%	0%	1,61%	1,61%	19,35%	77,42%
A14	Zazielenianie torowisk roślinnością odporną na warunki występujące w takich miejscach (np. nasadzenia roślinnością odporną na wysychanie, tam gdzie to konieczne sadzenie roślinności ciepłolubnej, układanie mat umożliwiających rozwój zieleni na torowiskach).	90,32%	1,61%	1,61%	6,45%	29,03%	61,29%

Podkategoria: ODBETONOWANIE

A15	Przeprowadzenie konsultacji z mieszkańcami na temat odbetonowania na rzecz zieleni dużych, zabetonowanych przestrzeni miejskich.	82,26%	0%	3,23%	14,52%	35,48%	46,77%
A16	Opracowanie koncepcji (obejmującej m.in. warunki formalno-techniczne) wdrażającej rozwiązanie "rotterdamskie" czyli umożliwiającej mieszkańcom demontowanie fragmentu nawierzchni chodników (np. na szerokości 1 płyty chodnikowej od budynku i/lub 1 płyty pomiędzy chodnikiem a krawężnikiem jezdni) w celu stworzenia powierzchni do nasadzeń niskiej roślinności lub pnączy.	80,65%	4,84%	4,84%	9,68%	33,87%	46,77%
A17	Tworzenie ażurowych parkingów sprzyjających rozwojowi zieleni w miejscach spełniających określone warunki techniczne.	95,16%	0%	1,61%	3,23%	27,42%	67,74%
A18	Zwiększanie w centrum miasta powierzchni wodochłonnych lub biologicznie czynnych m.in. poprzez stosowanie nawierzchni wodoprzepuszczalnych (np. kostki/kratki) lub tworzenie nasadzeń zieleni.	98,39%	0%	0%	1,61%	22,58%	75,81%

OBSZAR „A”: ZIELEŃ

WARIANT ODPOWIEDZI

NR	TREŚĆ REKOMENDACJI	SUMA (ŁĄCZNE POPARCIE)	1	2	3	4	5
----	--------------------	---------------------------	---	---	---	---	---

Podkategoria: ŁĄKI KWIETNE

A19	Tworzenie łąk kwietnych. Tam gdzie to możliwe i zasadne (np. z uwagi na kosztowność i obecną funkcjonalność) zastępowanie trawników łąkami kwietnymi. Oznakowanie łąk kwietnych tablicami informacyjnymi.	98,39%	0%	0%	1,61%	24,19%	74,19%
A20	Ograniczenie koszenia pasów zieleni do niezbędnego minimum np. regularne koszenie tylko tam, gdzie wymaga tego bezpieczeństwo ruchu lub konserwacja istniejących nasadzeń zieleni ozdobnej.	83,87%	0%	3,23%	12,90%	17,74%	66,13%

Podkategoria: DBANIE O ZIELEŃ

A21	Wzmocnienie nadzoru nad utrzymaniem miejskich terenów zieleni przez służby miejskie oraz wzmocnienie współpracy komórek i jednostek Miasta odpowiedzialnych za zieleni ze Strażą Miejską. Przeprowadzenie szkoleń dla strażników miejskich dot. nadzoru nad zielenią miejską.	83,87%	0%	4,84%	11,29%	25,81%	58,06%
A22	Stworzenie jasnych standardów (obejmujących m.in. reguły koszenia) dbania o zieleni przez służby komunalne. Celem regulacji powinno być wyważenie kwestii estetyki, ekologii i bezpieczeństwa. Rekomendowanie opracowanych standardów spółdzielniom i wspólnotom mieszkaniowym.	95,16%	0%	0%	4,84%	32,26%	62,90%
A23	Wypracowanie oraz promowanie zaleceń dla właścicieli i opiekunów zieleni nieformalnej (w tym zieleni nieurządzonej, prywatnej, spontanicznej) dotyczących utrzymania takiej zieleni (np. tam gdzie jest to możliwe rezygnacja lub ograniczenie koszenia, zostawianie niezagospodarowanych powierzchni na obszarach zieleni, w tym m.in. „martwe drzewa”).	90,32%	1,61%	1,61%	6,45%	40,32%	50%
A24	Ograniczenie grabienia liści w parkach np. przez wydzielenie stref ograniczonego grabienia lub wyłączonych z grabienia. Utworzenie kompostowników w parkach.	77,42%	1,61%	14,52%	6,45%	29,03%	48,39%
A25	Większa dbałość o jakość nasadzeń zastępczych, tak by nowo posadzone drzewo było odpowiedniej jakości oraz by po nasadzeniu miało zapewnioną należytą opiekę. W szczególnych przypadkach rozważenie przesadzenia drzewa jako alternatywy dla wycinki.	95,16%	0%	0%	4,84%	29,03%	66,13%
A26	Przy projektowaniu budżetów dla poszczególnych projektów, inwestycji, jednostek UMŁ opiekujących się zielenią w mieście, dbanie o wyważony podział środków zapewniający środki zarówno na nowe nasadzenia jak i środki na dbanie o te już istniejące.	91,94%	0%	3,23%	4,84%	32,26%	59,68%

OBSZAR „A”: ZIELEŃ

WARIANT ODPOWIEDZI

NR	TREŚĆ REKOMENDACJI	SUMA (ŁĄCZNE POPARCIE)	1	2	3	4	5
----	--------------------	---------------------------	---	---	---	---	---

Podkategoria: PARTYZANTKA OGRODNICZA

A27	Opracowanie katalogu dozwolonych działań oddolnych, dzięki któremu mieszkańcy mogli by podejmować samodzielne działania na rzecz zieleni na terenach opuszczonych, zaniedbanych itp.	87,10%	1,61%	1,61%	9,68%	19,35%	67,74%
A28	Wprowadzenie rozwiązań pozwalających chronić nasadzenia oddolne (partyzanckie) o ile nie zagrażają one bezpieczeństwu, nie naruszają ładu przestrzennego, prawa własności czy wytycznych dla zieleni formalnej, ozdobnej itp.	85,48%	0%	0%	14,52%	35,48%	50%
A29	Promowanie oddolnej działalności mieszkańców na rzecz zieleni w mieście (np. promowanie katalogu dozwolonych działań oddolnych, promowanie wyjątkowych inicjatyw mieszkańców itp.).	93,55%	0%	0%	6,45%	30,65%	62,90%

OBSZAR „B”: EDUKACJA, INFORMACJA, KOMUNIKACJA

WARIANT ODPOWIEDZI

NR	TREŚĆ REKOMENDACJI	SUMA (ŁĄCZNE POPARCIE)	1	2	3	4	5
----	--------------------	---------------------------	---	---	---	---	---

Podkategoria: KOMUNIKACJA I DZIAŁANIA UMŁ

B1	Utworzenie przez Urząd Miasta Łodzi profilu w mediach społecznościowych, będącego punktem informacyjnym dla mieszkańców, oraz kanałem komunikacji na linii urzęd-mieszkańcy, w sprawach związanych z zielenią w mieście.	85,25%	1,64%	0%	13,11%	26,23%	59,02%
B2	Rozbudowanie Ekoportalu o nowe funkcjonalności ułatwiające kontakt, w tym tematyczny newsletter poświęcony zieleni.	83,61%	1,64%	0%	14,75%	34,43%	49,18%
B3	Stworzenie aplikacji poświęconej zieleni w mieście oraz opiece nad zielenią. Aplikacja powinna być przyjazna seniorom i zintegrowana z istniejącymi systemami i stronami miejskimi.	78,69%	3,28%	8,20%	9,84%	26,23%	52,46%
B4	Stworzenie mapy miejsc, w których można aktywnie spędzać czas na świeżym powietrzu wśród zieleni (z pokazaniem rodzajów aktywności), zarówno w formie cyfrowej, jak i tablic stojących w przestrzeniach publicznych.	93,44%	0%	1,64%	4,92%	32,79%	60,66%
B5	Organizacja, przy okazji innych wydarzeń, cyklicznych spotkań z urzędnikami na osiedlach w celu omówienia bieżących spraw osiedla, w tym tematów związanych z zielenią.	77,05%	3,28%	8,20%	11,48%	36,07%	40,98%
B6	Organizacja otwartych spotkań i wydarzeń osiedlowych z akcjami sadzenia drzew przez mieszkańców.	91,80%	0%	4,92%	3,28%	36,07%	55,74%
B7	Dystrybucja materiałów informacyjnych dotyczących zieleni w formie papierowej i cyfrowej, w których będą uwzględniane informacje dotyczące zieleni: m.in. informacje prawne, dostępne źródła finansowania zieleni, możliwości współpracy, kontakt do organizacji pozarządowych zajmujących się zielenią.	85,25%	0%	8,20%	6,56%	37,70%	47,54%
B8	Stworzenie stacjonarnego punktu informacyjnego na temat zieleni w mieście, w ramach którego zostanie zapewnione wsparcie eksperckie.	73,77%	0%	11,48%	14,75%	22,95%	50,82%
B9	Wspieranie przez Miasto rozwoju przestrzeni zielonych na terenach placówek oświatowo-edukacyjnych poprzez wsparcie w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych.	91,80%	0%	0%	8,20%	29,51%	62,30%
B10	Organizacja wydarzenia edukacyjnego w przestrzeni publicznej poświęconego promowaniu oszczędzania wody w Łodzi wraz z prezentacją możliwych do stosowania przez mieszkańców rozwiązań.	90,16%	0%	9,84%	0%	31,15%	59,02%
B11	Opracowanie nowego systemu informacji na terenach zielonych, np. posprzątaj po psie, nie koś-łąka kwietna, strefa piesuarów, szanuj zieleń itp.	78,69%	0%	8,20%	13,11%	29,51%	49,18%

OBSZAR „B”: EDUKACJA, INFORMACJA, KOMUNIKACJA

WARIANT ODPOWIEDZI

NR	TREŚĆ REKOMENDACJI	SUMA (ŁĄCZNE POPARCIE)	1	2	3	4	5
----	--------------------	---------------------------	---	---	---	---	---

Podkategoria: KAMPANIE SPOŁECZNE I KONKURSY

B12	Organizacja konkursu na najlepsze przykłady działań retencyjnych w Łodzi.	86,89%	1,64%	0%	11,48%	36,07%	50,82%
B13	Zorganizowanie konkursu dotacyjnego na najlepszy projekt zagospodarowania terenu zieleni lub infrastruktury zielonobłękitnej.	81,97%	3,28%	6,56%	8,20%	37,70%	44,26%
B14	Organizowanie konkursów dla mieszkańców dot. zieleni w formie rywalizacji między mieszkańcami.	67,21%	3,28%	6,56%	22,95%	31,15%	36,07%
B15	Stworzenie cyklicznego konkursu dla mieszkańców i przedsiębiorców w zakresie innowacyjnych rozwiązań zapobiegających skutkom suszy.	78,69%	1,64%	4,92%	14,75%	32,79%	45,90%

Podkategoria: DEWELOPERZY, SPÓŁDZIELNIE I WSPÓLNOTY MIESZKANIOWE

B16	Zacieśnienie współpracy Urzędu Miasta Łodzi ze spółdzielniami i wspólnotami mieszkaniowymi w zakresie zieleni poprzez organizację wspólnych spotkań, promowanie programów dotacyjnych oraz wydzielanie miejsc na ogłoszenia miejskie.	90,16%	1,64%	0%	8,20%	29,51%	60,66%
B17	Stworzenie zaleceń dla inwestorów w zakresie wykorzystywania powierzchni przepuszczalnych oraz dbania o zieleń.	88,52%	0%	3,28%	8,20%	26,23%	62,30%
B18	Informowanie mieszkańców na temat prowadzonych przez Urząd Miasta Łodzi działań związanych z zielenią poprzez np. stworzenie tablic informacyjnych na osiedlach, informacje w MPK, na przystankach, obiektach użyteczności publicznej, stadionach, urzędach, instytucjach kultury, bibliotekach miejskich, domach kultury, stacjach roweru miejskiego.	88,52%	1,64%	3,28%	6,56%	24,59%	63,93%

Podkategoria: POZOSTAŁE

B19	Skuteczniejsza promocja istniejącego projektu parku sentymentalnego "Las młodej Łodzi", poprzez rozpowszechnianie informacji w miejscach, w których przebywają małe dzieci (szpitale, żłobki), z wykorzystaniem przekazu środkami elektronicznymi.	83,61 %	1,64%	4,92%	9,84%	31,15%	52,46%
B20	Promowanie dobrych praktyk dotyczących zieleni i retencji w mediach społecznościowych Urzędu Miasta Łodzi.	91,80%	0%	0%	8,20%	40,98%	50,82%
B21	Przekazywanie darmowych roślin dla mieszkańców i przedsiębiorców wyróżniających się zaangażowaniem i wdrażaniem wzorowych rozwiązań w zakresie zieleni.	96,72%	0%	1,64%	1,64%	31,15%	65,57%
B22	Stworzenie oferty edukacyjnej promującej zieleń w mieście we współpracy ze szkołami oraz organizacjami pozarządowymi.	91,80%	0%	3,28%	4,92%	27,87%	63,93%

OBSZAR „C”: ANGAŻOWANIE MIESZKAŃCÓW I TWORZENIE OGRODÓW SPOŁECZNYCH

WARIANT ODPOWIEDZI

NR	TREŚĆ REKOMENDACJI	SUMA (ŁĄCZNE POPARCIE)	1	2	3	4	5
----	--------------------	---------------------------	---	---	---	---	---

Podkategoria: KOMUNIKACJA I DZIAŁANIA UMŁ

C1	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w obszarze ogrodów społecznych, w tym przygotowanie poradnika nt. tworzenia ogrodów społecznych.	90,16%	1,64%	0%	8,20%	27,87%	62,30%
C2	Umożliwienie sieciowania się mieszkańców i podmiotów zainteresowanych tworzeniem ogrodów społecznych w Łodzi.	77,05%	1,64%	3,28%	18,03%	26,23%	50,82%
C3	Stworzenie bazy organizacji pozarządowych, które działają na rzecz zieleni, ochrony przyrody i walczących ze skutkami suszy.	85,25%	1,64%	6,56%	6,56%	19,67%	65,57%
C4	Opracowanie zestawienia lokalizacji na terenach należących do Miasta Łodzi, w których możliwe jest założenie ogrodu społecznego lub innej formy zieleni urządzonej oraz umożliwienie włączenia do bazy innych zainteresowanych podmiotów.	95,08%	0%	0%	4,92%	29,51%	65,57%
C5	Zapewnianie wsparcia eksperckiego, organizacyjnego i technicznego, w tym roślinności do nasadzeń, dla mieszkańców zainteresowanych utworzeniem ogrodu społecznego.	95,08%	0%	1,64%	3,28%	29,51%	65,57%
C6	Przeprowadzenie pilotażowego programu dot. ogrodów społecznych w Łodzi, w ramach którego zostanie stworzony ogród społeczny.	93,44%	0%	0%	6,56%	24,59%	68,85%

Podkategoria: ARANŻACJA PODWÓREK

C7	Stworzenie programu mikrodotacji na aranżację podwórek skierowanego do grup nieformalnych, wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni mieszkaniowych.	86,89%	1,64%	4,92%	6,56%	21,31%	65,57%
C8	Wystąpienie Miasta Łodzi do środowisk naukowych z propozycją współpracy w obszarze wsparcia mieszkańców w projektowaniu i aranżacji podwórek oraz terenów zielonych.	81,97%	4,92%	1,64%	11,48%	22,95%	59,02%
C9	Stworzenie bezpłatnego i łatwo dostępnego systemu doradztwa dla mieszkańców i grup nieformalnych w obszarze aranżacji podwórek.	96,72%	1,64%	0%	1,64%	26,23%	70,49%
C10	Wprowadzenie projektowania partycypacyjnego przestrzeni publicznych w Łodzi, w ramach którego mieszkańcy będą mieć wpływ na uzgodnienia architektoniczne zieleni oraz możliwość angażowania się w wybrane elementy realizacji projektu.	83,61%	1,64%	4,92%	9,84%	36,07%	47,54%

Podkategoria: BUDŻET OBYWATELSKI

C11	Utworzenie zielonego budżetu partycypacyjnego (na wzór budżetu obywatelskiego), z którego środki będą przeznaczane m.in. na projekty związane z zielenią, retencjonowaniem wody, przeciwdziałaniem suszy.	91,80%	3,28%	3,28%	1,64%	16,39%	75,41%
------------	---	--------	-------	-------	-------	--------	--------

OBSZAR „D”: PRZECIWDZIAŁANIE SUSZY I OPŁATY ZA KORZYSTANIE Z KANALIZACJI DESZCZOWEJ

WARIANT ODPOWIEDZI

NR	TREŚĆ REKOMENDACJI	SUMA (ŁĄCZNE POPARCIE)	1	2	3	4	5
----	--------------------	---------------------------	---	---	---	---	---

Podkategoria: FINANSOWANIE

D1	Stworzenie programu dofinansowania do prywatnych inwestycji związanych z retencją wód opadowych (program małej retencji).	88,52%	1,64%	4,92%	4,92%	47,54%	40,98%
D2	Ubieganie się o środki zewnętrzne na inwestycje i programy retencyjne, jeśli warunki programu grantowego okażą się korzystne dla miasta i mieszkańców Łodzi (dot. wymaganego wkładu własnego, czasu realizacji, zakresu działań objętych dofinansowaniem itp.).	80,33%	4,92%	4,92%	9,84%	34,43%	45,90%
D3	Stworzenie programu dofinansowań do inwestycji spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych w zakresie zapobiegania suszy i wykorzystania wód opadowych.	88,52%	0%	3,28%	8,20%	29,51%	59,02%
D4	Gromadzenie informacji dotyczących dotacji unijnych (i innych środków zewnętrznych) dla prywatnych programów retencji wody deszczowej i wspierania małej retencji.	85,25%	1,64%	1,64%	11,48%	32,79%	52,46%
D5	Zapewnienie mieszkańcom wsparcia eksperckiego w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na inwestycje związane z przeciwdziałaniem skutkom suszy.	91,80%	0%	1,64%	6,56%	32,79%	59,02%
D6	Promowanie zmian nawierzchni nieprzepuszczalnych na przepuszczalne na terenach nie pozostających we władaniu miasta oraz stworzenie programu dofinansowań dla takich rozwiązań.	91,80%	0%	0%	8,20%	32,79%	59,02%

Podkategoria: INWESTYCJE

D7	Wsparcie, organizacyjne i finansowe, budowy zbiorników retencyjnych, wspólnych dla kilku posesji (tam, gdzie jest to możliwe i zasadne do zrealizowania). Zbiorniki takie zbierałyby wodę opadową z sąsiednich posesji, a woda ta mogłaby być ponownie wykorzystana np. do nawadniania zieleni przyulicznej lub zieleni na posesjach.	86,89%	0%	1,64%	11,48%	29,51%	57,38%
D8	Odkrywanie koryt rzek, tam gdzie jest to możliwe i zasadne, tak by pomagały one w zbieraniu wody opadowej (szczególnie w przypadku nawalnych opadów).	80,33%	3,28%	4,92%	11,48%	39,34%	40,98%
D9	Rozdzielenie kanalizacji deszczowej od kanalizacji ogólnospławnej/sanitarnej tam, gdzie jest to możliwe i zasadne do zrealizowania.	78,69%	0%	6,56%	14,75%	22,95%	55,74%

OBSZAR „D”: PRZECIWDZIAŁANIE SUSZY I OPŁATY ZA KORZYSTANIE Z KANALIZACJI DESZCZOWEJ

WARIANT ODPOWIEDZI

NR	TREŚĆ REKOMENDACJI	SUMA (ŁĄCZNE POPARCIE)	1	2	3	4	5
Podkategoria: POZOSTAŁE							
D10	Wykorzystywanie wody od MOSiR (np. wody spuszczonej po sezonie z basenów) na potrzeby utrzymania zieleni lub czystości w mieście, przy zachowaniu wymogów bezpieczeństwa. Zachęcanie podmiotów prywatnych gromadzących duże ilości wody do oddawania zużytej wody na wymienione wyżej cele.	75,41%	8,20%	1,64%	14,75%	32,79%	42,62%
D11	Tworzenie ogrodów deszczowych i parków kieszonkowych, których utrzymaniem zajęły by się zorganizowane grupy lokalnych mieszkańców. Wspieranie oddolnych inicjatyw na rzecz tworzenia ogrodów deszczowych/parków kieszonkowych. Wspieranie mieszkańców w utrzymaniu takiej formy zieleni (np. udostępnianie/wypożyczanie narzędzi, organizację warsztatów ogrodniczych).	98,36%	1,64%	0%	0%	40,98%	57,38%
D12	Odprowadzanie wód opadowych z terenów utwardzonych na przyległe tereny zielone poprzez odpowiednie ukształtowanie terenu (np. obniżenie pasów zieleni, ogrody deszczowe) i/lub odpowiednią infrastrukturę (np. system rur i zbiorników retencyjnych). Wprowadzenie takich rozwiązań w istniejącej zabudowie, tam gdzie jest to możliwe oraz jako standard w ramach nowych inwestycji miejskich.	90,16%	0%	3,28%	6,56%	37,70%	52,46%
D13	Brak opłaty za korzystanie z kanalizacji deszczowej dla mieszkańców (koszty za korzystanie z kanalizacji deszczowej powinny być w dalszym ciągu pokrywane w całości z budżetu miasta).	70,49%	18,03%	4,92%	6,56%	13,11%	57,38%

TECHNIKALIA

**Bezpieczeństwo głosowania
Wynagrodzenie dla Panelistek i Panelistów**

Bezpieczeństwo głosowania

Realizacja Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście” była ciekawym i intensywnym przedsięwzięciem, także ze względu na jego innowacyjny, hybrydowy charakter oraz brak ogólnie przyjętych standardów realizacji paneli obywatelskich w Polsce. Wśród nabytych doświadczeń i zastosowanych rozwiązań warto wymienić kilka obszarów.

Bezpieczeństwo głosowania

Głosowanie nad rekomendacjami odbywało się za pomocą formularzy Microsoft Forms. Podczas projektowania i przeprowadzania głosowania uwzględniono działania, które minimalizowały ryzyko wystąpienia nieprawidłowości podczas głosowania oraz zapewniały transparentność procesu:

- ostatnie spotkanie panelowe nie było transmitowane, było natomiast nagrywane;
- linki z dostępem do spotkania zostały przesłane do określonego grona osób (Operator, Zamawiający, zespół facylitacyjny, Paneliści/Panelistki, obserwatorzy);
- dostęp do edycji formularzy był ograniczony do ścisłego grona osób;
- Paneliści/Panelistki głosowali w specjalnych pokojach (breakout rooms), w których otrzymali linki do formularzy; zatem osoby z zewnątrz nawet gdyby posiadały link do samego spotkania, to nie mogłyby wziąć udziału w głosowaniu, ponieważ przydział do określonego podziału dokonywany był ręcznie przez Operatora na podstawie listy obecności Panelistów/Panelistek;
- podgląd do aktualnego formularza był pokazywany podczas głosowania (opcja udostępniania ekranu); wyniki były prezentowane natychmiast po zakończeniu głosowania w formie graficznej (wykresy) oraz omawiane przez Operatora;
- nagrania z głosowania zostały zarchiwizowane, podobnie jak pliki ze szczegółowymi wynikami, tj. pojedynczymi głosami (pliki Excel).

Wynagrodzenie dla Panelistów i Panelistek

Przed głosowaniem kilkusobowa grupa Panelistów/Panelistek zgłosiła, że w terminie głosowania nie jest w stanie wziąć w nim udziału z przyczyn osobistych/zawodowych. Ponieważ były to osoby od początku biorące udział w Panelu, zdecydowano o zorganizowaniu dwóch dodatkowych sesji głosowania. Uniemożliwiło to podanie ostatecznych wyników podczas ostatniego spotkania panelowego, ale zwiększyło legitymację panelu. Informacje nt. dodatkowych sesji głosowania zostały zakomunikowane wszystkim Panelistom/Panelistkom, których dodatkowo zaproszono do udziału w dalszych głosowaniach w charakterze obserwatorów. W każdej sesji udział wzięło ok. pięciu Panelistów i Panelistek obserwatorów, co pozwoliło na zapewnienie transparentności procesu.

Każdy z obserwatorów potwierdził prawidłowość całego procesu.

Wynagrodzenie dla Panelistów i Panelistek

Z każdym Panelistą/Panelistką została podpisana umowa cywilnoprawna (zlecenia) na udział w Panelu. Wynagrodzenie w wysokości 500 zł brutto zostało wypłacone Panelistom i Panelistkom, którzy wzięli udział w minimum 4 spotkaniach Panelu, przy czym w przypadku ich nieobecności na pierwszym spotkaniu 7 marca 2020 r. istniała możliwość uznania obecności na tym spotkaniu poprzez potwierdzone zapoznanie się z materiałem z tego spotkania udostępnionym przez Operatora.

Łódzki Panel Obywatelski „Zieleń w mieście” był pierwszym panelem obywatelskim w Łodzi, jednym z pierwszych w Polsce i jednocześnie pierwszym panelem obywatelskim online w naszym państwie. Jego realizacja przypadła na okres pandemii COVID-19, co związane było z istotnymi wyzwaniami organizacyjnymi, technologicznymi i ludzkimi.

Dzięki wspólnej pracy Zespołu ds. Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście”, Instytutu Polityk Publicznych, zespołu facylitacyjnego oraz przede wszystkim zaangażowaniu mieszkańców i mieszkanki Łodzi, udało się przeprowadzić pierwszy w Polsce panel obywatelski w czasach pandemii.

Wypracowane doświadczenia i rozwiązania mogą stanowić przykłady dobrych praktyk w realizacji paneli obywatelskich w całej Polsce, a także mieć swój wkład w wypracowywanie ogólnie przyjętych standardów realizacji tej nadal nowej formy konsultacji publicznych.

Łódzki Panel Obywatelski „Zieleń w mieście”, w odczuciu wszystkich zainteresowanych stron, zakończył się sporym sukcesem. Warto jednak zaznaczyć, że o jego jakości świadczyć będzie cykliczny przegląd postępów dalszych prac, realne wdrożenie rekomendacji oraz odpowiednia polityka komunikacyjna.

Instytut Polityk Publicznych

Operatorem Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście” był **Instytut Polityk Publicznych**. Instytut Polityk Publicznych to założona w 2015 r. niezależna organizacja pozarządowa typu think tank. Działalność Instytutu skupiona jest wokół trzech obszarów:

- **think tank**: prace eksperckie, naukowe i analityczne;
- **partycypacja społeczna**: akcje i kampanie społeczne, prowadzenie centrum obywatelskiego;
- **edukacja**: działalność edukacyjna i popularyzatorska.

Instytut Polityk Publicznych posiada status Organizacji Pożytku Publicznego (OPP).

DANE REJESTROWE:

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

KRS: 0000583153

NIP: 9452187651

REGON: 362874454

DANE KONTAKTOWE:

Instytut Polityk Publicznych
ul. Kazimierza Wielkiego 18/5
30-074 Kraków

Telefon: +48 794 084 091

E-mail: ipp@ipp.expert

WWW: <http://www.ipp.expert>

Instytut Polityk Publicznych – zmieniamy Polskę na lepsze!